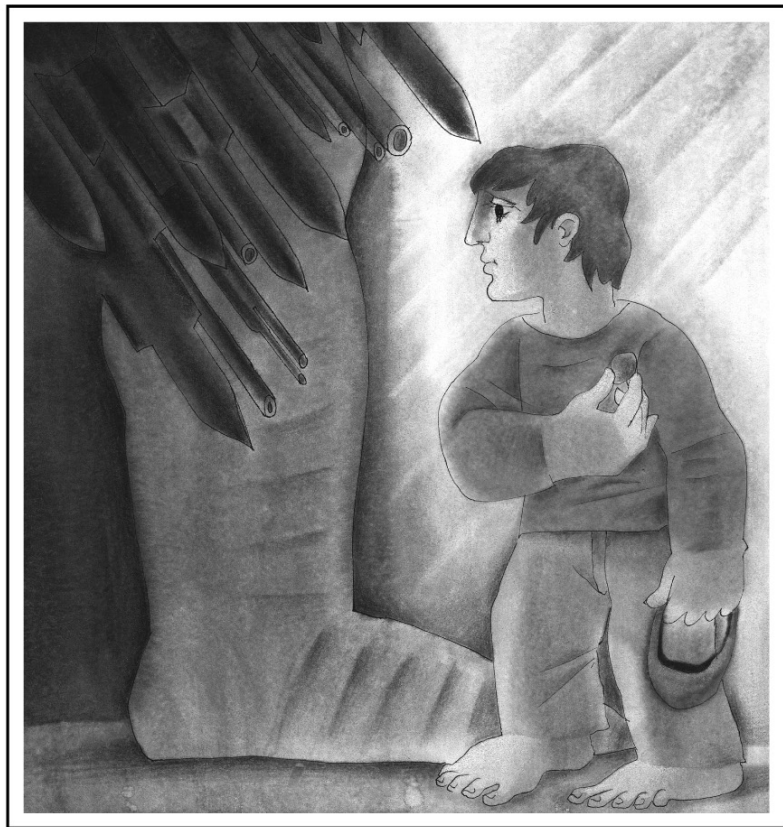

katakomby

Sborový dopis Vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

● Miroslav Rada: Ilustrace ze zpěvníku *Haleluja Amen*; vydal Kalich 2008 ●

Únor 2009

Kde je vaše víra?

Lukáš 8,25

Milé sestry, milí bratři, milí přátelé,

máme před sebou postní období. Dobu pokusu o soustředění na Ježíšovu službu, tedy na to, co je pro náš život podstatné, abychom do velikonočního období vstupovali připravení. Tak nám to nabízí dělení církevního roku. Ale já se musím přiznat, že mi vždycky činilo problémy toto dělení sdílet. Zdálo se mi, že mě uměle vytrhuje ze skutečného života. Mám pocit, že **stále** hledáme to podstatné, že si **stále** připomínáme, proč vlastně jsme křesťany a v neděli přicházíme na bohoslužby. Nebo bychom chtěli přicházet a je nám líto, když nemůžeme. Tak to alespoň vnímám v našem sboru.

Co tedy s postním obdobím? Příliš mi nepomohla řada kázání nebo úvah, které mě nasměrovaly do hlubin lidské duše, pryč od všeho toho, co nás ruší ve vztahu k Bohu. Nemohl jsem v tom najít svoji cestu. Až jednou přišel náš Daneček ze školy (chodí na Arcibiskupské gymnázium) a vyprávěl mi, co jim k postnímu období pověděl Pavel Kuneš. Pro ty, kdo ho neznají, tak Pavel byl po dlouhá léta farářem v naší sousední katolické farnosti. Br. Kuneš vyprávěl dětem o tom, že půst není samoučelné odříkání, ale že bychom to, co si odepřeme, měli dát někomu jinému, potřebnému. Otevřel soustředěnost na rovině já - Bůh druhému člověku. Otevřel pohled k pochopení Ježíšova působení. Tento pohled mě nadchl a najednou se mi před očima vynořila řada Ježíšových příběhů, Ježíšových jednání a slov. Stačí si vzpomenout na jasná Ježíšova slova těm, kteří se omluvili, že nemohou pomoci rodičům, protože mají povinnosti k Bohu (Mk 7,9-12). Stačí si vzpomenout na podobenství o milosrdném Samařanu z Lukášova evangelia. Ale také na to, že právě toto podobenství je vědomě postaveno vedle příběhu o Marii a Martě, kde je vyzdvížena Mariina touha najít u Ježíše základ života.

Na vyprávění Pavla Kuneše si vzpomenu pokaždé na začátku postního období. Jsem vděčný za to, že mi pomohl rozkrýt to, co nám Ježíš nabízí a co nás chce učit i v této části církevního roku. Cestě od sebe sama za člověkem v síle Boží milosti. Učí nás být jeden druhému bližním. Být lidmi. Každému jeho způsobem, na jeho cestě. Přeji vám všem požehnané postní období.

Jiří Ort

Staršovstvo FS Praha Vršovice 8. 1. 2009

nejdůležitější body zápisu

Sborový účet

sborový účet zůstane stejný, polovina toho co je na běžném účtu bude převedeno na spořicí účet u Poštovní spořitelny s výpovědní lhůtou 6 měsíců (bude tam 300.000 Kč). V případě, že podmínkou k založení spořicího účtu bude běžný účet u Poštovní spořitelny (který je bez poplatku za vedení účtu), lze tento účet založit (vklad nutné minimum).

Vytápění sborových prostor

zateplení kanceláře v pořádku, ale chodbička před kanceláří a kuchyň jsou zmrzlé..., je třeba oslovit odborníka s otázkou – kde je chyba. Nasmlouvat nezávislou cizí firmu, která by to prošetřila (do 10.000 Kč).

Sborový výlet

návrh jet ke Klímovým do Proseče a okolí, a to 6. 6. 2009.
Organizuje Marie Ortová.

Různé

- úklid kumbálů – brigáda v únoru, závisí na velkoobjemovém kontejneru
- dopis od Sehů – z důvodu vzdálenosti přecházejí do sboru v Horních Počernicích.
- **termín sborového shromáždění – 8. 3. 2009**

Biblická hodina a třicátníci

Každé první pondělí v měsíci se scházíme na biblické hodině. Nyní již dvakrát proběhlo setkání u nás doma a bylo to moc příjemné. Farář Jirka Ort si pro nás připravil něco málo z Markova evangelia. Jen mám pocit, že se nás schází poskrovnu a myslím, že je to škoda.

Třicátníci se scházejí každý třetí čtvrtek v měsíci a na poslední setkání byl pozván bratr Petr Pokorný, který mluvil o své knize Den se přiblížil, a po té se rozproutila diskuze, ale pozdní hodina nás přece jen brzdila.

Další setkání budou probíhat stále ve stejné dny a všichni jste srdečně zváni.

Lucie Kutová

Na počátku bylo slovo

a co se pak dělo dál, o tom nám vypravoval dr. Joel Pokorný ve své přednášce nazvané Země, náš vesmírný domov, s jejíž první částí jsme se mohli seznámit už na naší listopadové schůzce seniorů. Na názorně a podrobně vypracovaných přehledných obrazech nám bratr Pokorný ukazoval, jak postupně byl založen celý vesmír, který poznáváme, jak se slučovala a měnila původně velmi jednoduchá hmota ve stále složitější útvary, mezi které patří také naše sluneční soustava. Mohli jsme tak sledovat od začátku vývoj naší planety Země i podmínky vzniku života na ní až do takové rozmanitosti, jaké jsme dnes svědky. Jedna schůzka nám na vyčerpání všech dostupných poznatků ani nestačila, a tak jsme pokračovali ještě při naší schůzce v lednu, kdy navzdory mrazivému počasí jsme se sešli v hojném počtu, abychom dokončili toto velmi zajímavé povídání o minulosti i předpokládané budoucnosti naší planety, na které tak malou chvíli žijeme.

Toto naše lednové sejití zahájil bratr farář J. Ort čtením Písma sv. z I. knihy Mojžíšovy o stvoření světa. Zaujalo mě, jak nynější vědecké poznání vývoje vesmíru docela souhlasí s popisem těchto událostí v bibli, které byly napsány před tak dávnými léty. Na začátku svého vyprávění nám Joel položil otázku, zda mohl Pán Bůh zvolit i jiný způsob při tvoření světa a hned také odpověděl, že jistě mohl. A my nyní tedy zkoumáme, jakým podivuhodným způsobem se tak stalo a ohromují nás ty úžasné vzdálenosti v prostoru a čase, které si ani nedovedeme představit. Seznámili jsme se také i s budoucím vývojem naší sluneční soustavy až do jejího zániku, či vlastně až do úplného rozplynutí se veškeré hmoty do počátečního stadia jakési mlhoviny.

Na této planetě Zemi žije i jedinečný tvor, člověk, nadaný rozumem a schopností tvořit, pověřený aby ji spravoval. Jak daleko se odcizil svému poslání, můžeme vidět ve všech oblastech našeho konání. Věříme, že nás Pán Bůh provede všemi úskalími, a že pro nás má záchranu ve svém plánu věčného života.

Na závěr jsme dostali dárek, mohli jsme si každý vybrat jeden z malých vyhlazených pestrobarevných kamínků, které vypadaly jako bonbónky. Děkujeme za ně i za celou tuto odbornou přednášku, kterou jsem se tady pokusila hodně stručně uvést. Možná jsem něco vyjádřila ne úplně správně, ale píši tak, jak jsem si ji zapamatovala.

Jiřina Adamcová

O církvi: Jaké jsou dnes výzvy pro církev?

Při srovnávání jednotlivých forem církve vyvstávají určité otázky, výzvy. Shrňme je jako tři typy napětí, mezi jednotou a rozmanitostí, mezi davem a vyznavači, mezi obyčejným a zázračným.

1. Jednota a různorodost

Je třeba, abychom si prvotní církev neidealizovali. Pozorným čtením Nového zákona odhalíme, že byla mnohem různorodější, než si představujeme. V Jeruzalémě vedou spory Hebrejci s Helénisty (Sk 6.1). V Antiochii se střetávají obhájci křesťanské svobody s těmi, kteří chtějí zavést obřízku (Sk 15,1-2). Pavel v Korintu prosí různé skupiny, které se mezi sebou přou, aby zachovaly jednotu (1 Ko 1,10-13). V Galácii bojuje proti judaistickým misionářům (Ga 2,4-5). Pokud se podíváme na organizaci sborů, církev v Jeruzalémě schválila pravomoc Jakubovi, protože je Ježíšovým bratrem, církev v Korintu trvá na rozmanitosti úřadů i funkci každého a pastorální epištoly zdůrazňují autority osobních úřadů.

Různorodost existuje, je dobrá a musíme ji vyžadovat. Zároveň s touto různorodostí musíme vyznávat, že církev je jedna, protože Kristus je jediný. Jak říká Pavel: Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni; jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech. (Ef 4,4-6).

V historii církve byla otázka jednoty a různorodosti často rozřešena autoritativním způsobem, zákazem nebo podrobením těch, kteří se lišili. Pavel nabízí jinou možnost, bratrské naslouchání a vzájemnou poslušnost. V epištole Filipským říká svým posluchačům, že pokud mají v některých věcech odlišné názory, ať je diskutují společně ... a Bůh jim ukáže, jak to doopravdy je (F 3,15-16). Pokud by tato metoda řešení konfliktů bývala používána v dějinách častěji, svědectví církve by bývalo mohlo být věrohodnější.

Dnes není otázkou vrátit se k různorodější církvi jako bohatší, ale nechat růst společenství v pojetí různých tradic. To vyžaduje splnění některých podmínek:

- vyžaduje to pokoru proto, aby církev uznala, že ostatní církve hledají v evangeliu stejně, jako my,
- vyžaduje to pravdu k tomu, aby bylo možné rozeznat opravdové a zdánlivé rozdíly mezi církvemi,
- vyžaduje to bratrství, aby bylo možné pohlížet na druhého jako na bratra a ne jako na konkurenta.

Protože pokora, pravda a bratrství jsou hodnoty evangelia, mají církve dělat vše proto, aby nechaly růst společenství přes své rozdíly.

2. Dav a vyznavači

Pokušení najít se mezi svými a vytvořit dynamičtější církev vždy existovala v neaktivnějších jádrech tradičních církví. Někteří vynechávají jeden krok a zapojují se rovnou do komunit poučených a přitom zapomínají, že cílem církve není vytvářet gheta spravedlivých, ale být shromážděním svědků, kteří vyznávají svou víru, skrze svá slova a své činy, ve svém okolí. Ale jejich bezprostředním okolím je tradiční církev, se svou těžkopádností a která někdy může vypadat jako duchovní rutina.

Církev je milována Bohem přes své nedostatky a nevěrnost, chybuje a je jí odpouštěno stejně tak jako nám samotným. Jsme povoláni, abychom ji také milovali a dělili se s ní o naši naději, naši víru, naše modlitby a náš zápas.

Tato výzva, která je adresována neaktivnějšímu jádru tradičních církví je doprovázena současně nároky na její instituce. Ty musí nechat ve svém rámci prostor proto, aby se mohly vyjádřit skupiny, které chtějí svědčit o své víře jinak. V tomto ohledu musí být církve obezřetné.

- Nesmějí se nikdy spokojit s tím, co jsou, a vždy se musí cítit jako by se potřebovaly znovu reformovat.
- Musejí s ochotou přijímat všechny nové návrhy, které mohou být uskutečněny, brát je jako šance na obnovu a ne jako hrozbu.
- Musejí nechat místo menšinám a nechat je, aby se volně vyjádřily podle svého cítění.

3. Obyčejný a zázračný

Výraz zázrak popisující Boží skutek pochází od teologa Ditricha Bonhoeffera. Zdůrazňuje skutečnost, že tyto zázraky jsou řečeny a sdíleny lidmi a církvemi, které jsou křehké, chybné a ubohé. Setkání obyčejného se zázračným se projevuje v koexistenci lidského a božského v instituci: církev je současně hříšná i omilostněná.

Ze tří důvodů je třeba požadovat církev obyčejnou, lidskou, chybnou a hříšnou:

- Především se církev musí naučit zvládat konflikty, které nevyhnutelně vznikají uvnitř církve samé.

Ať jsou v církvi konflikty, to je normální. Proč by nebyly? Tyto konflikty jsou často bolestné, protože v nich jde o víru, tedy o základ a podmínku existence.

Proto musíme věnovat zvláštní pozornost tomu, aby v církvi byly jasné rozhodovací mechanismy a prostor k debatám a naslouchání.

Tím, že vyznáváme omylnost církve, připouštíme možnost konfliktů a jejich normálnost.

- Církev je chybná, protože ji tvoří chybní lidé. Bernanos řekl, že příliš čistá církev by byla nesnesitelná pro hříšníky, kterými jsme.

Jeden farář upozornil na to, že v jeho sboru všichni podvádějí. Tváří se, že jsou spokojeni a klidní, jak se sluší na dobré křesťany, zatímco vnitřně jsou frustrovaní, utrápení a neschopní komunikovat. Ale protože ve sboru všichni vypadají klidní a šťastní, je třeba se také tvářit klidně a šťastně.

Vědět, že jsme hříšní, znamená někdy přijmout a přiznat si fakt, že jsme smutní a trápíme se.

- Církev je chybná, protože čeká. Ví, že sdílí bídu naší doby. Čeká, za sebe i za svět, až nastane vítězství Kristovo a Království Boží.

Když je církev chybná, je jí také odpuštěno. Pokud je člověčí, je také božská. Pokud je obyčejná, je také zázračná. Je to hliněná nádoba, která ukrývá poklad (2 K 4.7)

Církev není bezchybnou společností, která by byla povinna žít čistotou Božího království. Je shromážděním mužů a žen, hříšníků a těch, kterým bylo odpuštěno, povoláných aby přinesli znamení tohoto království a hlásali a dělali se o Boží zázraky.

Antoine Nouis, Un catéchisme protestant, kapitola O církvi
Réveil Publications, Lyon 1997

Kázání při slibu nového staršovstva

25. 1. 2009 jsme se sešli k slavnostní bohoslužbě se slibem nově zvoleného staršovstva. Nejen pro mě, ale i pro všechny přítomné členy staršovstva a pro mnohé členy sboru byla tato bohoslužba, kterou vedl člen pražského seniorátního výboru br. farář Tomáš Trusina, velice oslovující. Proto s dovolením autora, uveřejňujeme kázání z této neděle. Zároveň nejen za sebe vyznávám, že pro mě bylo velice oslovující i setkání Tomáše Trusiny se staršovstvem před bohoslužbami. Myslím, že mnohé důrazy, které zazněly v rozhovoru i v kázání najdete dobře shrnuté i v předcházejícím článku „O církvi“. JO

pokračování na str. 10

Program **na únor a březen 2009**

17.2.2009	úterý	18.00	filmový klub	„Zapomenuté světlo“, rež. Vladimír Michálek
22.2.2009	neděle	9.30	bohosluzby	káže Jiří Ort
26.2.2009	čtvrtek	20.00	setkání třicátníků	„Situace v Izraeli“ Iva a Pavel Jungwirthovi, sejdeme se u Kutů – Olešská 2287/9a, Praha 10
1.3.2009	neděle	9.30	bohosluzby s dětmi	káže Jiří Ort
2.3.2009	pondělí	19.30	biblická hodina pro starší mládež a třicátníky	Sejdeme se u Vokatých – Počernická 512/58, Praha 10
8.3.2009	neděle	9.30	bohosluzby	káže Jiří Ort
			sborové shromáždění	
12.3.2009	čtvrtek	14.00	setkání seniorů	Mahulena Čejková: Historie vzniku ČCE
15.3.2009	neděle	9.30	bohosluzby s VP sborový den se	káže Jiří Ort Alena Sweet: Povídky

17.3.2009	úterý	18.00	filmový klub	„Všichni dobří rodáci“ rež. Vojtěch Jasný	zřena Sweet. I Oviram k fotografiím z Ugandy (možná změna)
19.3.2009	čtvrtek	20.00	setkání třicátníků	doc. Jindřich Halama: Globalizace	
22.3.2009	neděle	9.30	bohoslužby	káže Jiří Ort	

Pravidelná setkání

úterý	18.00	schůzky mládeže
středa	9.30	maminky s dětmi
čtvrtek	17.30	biblické hodiny
1. pondělí v měsíci	19.30	biblická hodina pro starší mládež a třicátníky
2. čtvrtek v měsíci	14.00	setkání seniorů
3. čtvrtek v měsíci	20.00	setkání třicátníků

Úřední hodiny faráře

středa	18.00-19.00
čtvrtek	9.00-12.00

Zanechat po sobě něco, co přetrvá – takovou tížádnost má, sestry a bratři, kde-kdo... Skoro každý chce vrýt alespoň malou stopu do vesmíru – aspoň zasadit strom – nebo raději postavit dům. Vždyť takovou stavbu – tu lze nejen obývat – na tu lze i po letech se zalíbením pohlédnout – předat potomkům – kteří na vás budou vděčně vzpomínat, pakliže jim nezačne padat na hlavu nebo nebude zatížena přílišnou hypotékou.

I apoštol Pavel o sobě mluví jako o staviteli – nicméně neříká – podívejte, jaký hrad či chrám jsem pro vás, milí korintští, vystavěl. Čtete-li pozorně, slyšíme, že jim apoštol odevzdal spíš **staveniště** – položil základ – a pak šel jinam. Ne ovšem proto, že by zjistil, tady se stavět nedá – sem nemá cenu investovat čas, práci ani peníze. Nenechal v Korintě dědictví zatížené hypotékou, či nějaké vytunelované stavební družstvo... Ale – podle svého vědomí a svědomí – je zanechal u práce, která slibovala vyrůst v dobře obyvatelnou a přitažlivou budovu. A započatému dílu věří tak, že dokonce připustí, aby se té stavby ujali i jiní stavbyvedoucí.

A my se už tady – v čele se zdejšími presbytery – můžeme dobře inspirovat: sbor – to není hotová stavba, kterou nám předali ti před námi – ale sbor – to je vždycky také STAVENIŠTĚ. Pořád je co dělat, pořád je to v pohybu – pořád je třeba promýšlet, JAK stavět – a CO stavět.

Dynamický apoštolský pohled se mi zdá nosný – a všímám si kouzla nechtěného, když si ho promítneme do zdejšího sboru:

- jako společenství víry neobýváme nějaké chrámy či katedrály, které jsme prostě z minula zdědili, na něž podle apoštolských památkářů nesmíme ani šáhnout...

- je to přesně naopak: – nikdy není už po kolaudaci, vždycky je co dělat

- máme možnost i úkol si sami najít vztah k základu této stavby – a na něm dál budovat – podle své odpovědnosti – na svůj vrub...

a navíc od apoštola slyšíme: jako církev jste stavbou, kterou obývá Boží duch – a ten rozhodně neoblubuje zavřené dveře a okna – daleko spíš se mu líbí tam, kde je prostor pro nové plány, akce a lidi.

Apoštolské slovo tedy připouští, že v příběhu sboru vždycky přijdou další stavitelé – ba že se mohou měnit i materiály, styly, snad do určité míry i projekty. Nicméně – jedna věc zůstává – a to je základ – Ježíš Kristus. Ten je **POLOŽENÝ** – ten je daný – a to (jak jsme slyšeli už od proroka Izaiáše) – nikoli jen apoštolem – ale samotným Bohem.

Co to pro naše stavební aktivity znamená? – nic menšího, než že se vždy znovu musíme ptát, co tento základ unese – a co ne. Chceme-li vyjádřit odpovědnost presbyterů, pak začněme právě tady – aby na sborovém staveništi nikdy nestalo toto DOTAZOVÁNÍ:

Jak – popř. z čeho na položeném základu stavět:

- abychom nezadělali na nenapravitelné trhliny,

- aby se z otevřeného domu nestala věznice ani uzavřené sídlo pro lepší společnost
- aby se stavba nezvrhla v kýč poplatný době.

V žádném případě nemůžeme propadnout lehkověrnému alibismu – už stojíme na Kristu – tak si můžem hnát svou stavbu do výšky či do šířky, jak nás napadne. Ten základ – apoštolem připomenutý, dosvědčený – ba položený – nás zavazuje –

– vždycky předtím, než se (třebas i s dobrými úmysly) v církvi pustíte do oprav, rekonstrukcí, perestrojek, reforem – nebo třeba i docela malých a nenápadných úprav fasády – se ptejte – **dovoluje nám to základ?** Jsme právi kristovskému založení naší stavby? Nezpronevěřujeme se mu? Neobracíme naruby záměry Zakladatele? Nestavíme už dávno stavbu vlastní svévole, kterou ten Základ neunesel – a nesnese?

Stavitelé, pozor! Ten základ – Ježíš Kristus – dokáže totiž fungovat také jako rozbuška – umí rozmetat stavby lidské ješitnosti, samolibosti a sebe-předvádění...

Apoštolův obraz je ovšem na druhé straně nesmírně velkorysý – a my jeho velkorysost musíme obdivovat o to víc, že tušíme, v jaké situaci svůj dopis psal: – když Pavel zakládal sbory na základě Ježíše Krista – nebylo tím základem nic menšího než evangelium o Kristově milosti. O odpuštění. O nových šancích, které právě příběh toho Ukřižovaného a Vzkříšeného otevírá bez rozdílu kaž-

dému. Proto apoštol ke stavbě na tomto základě zval – s „ortovskými“ širokou náručí – kdekoho:

Domácí osvědčené dělníky – i neproověřené pracovní síly ze zahraničí. Kvalifikované stavaře – i docela nekvalifikované podavače. Všechny dohromady zval – pojďte se účastnit realizace toho skvělého projektu, do něhož Bůh investoval bohatství své obživující milosti – a za jehož výdrž ručí Kristus – svým životem.

A tohle se mnoha dalším nezdálo – a tak jiní stavbyvedoucí začali jeho stavby přestavovat. Leckteré z těch, co se na tom prvokřesťanském staveništi hemžili – začali vykazovat pryč: vy tu nemáte co dělat – vždyť nemáte příslušnou kvalifikaci. A vy, vy si ještě musíte opatřit aspoň dodatečné pracovní povolení...

Tady v Korintě zas přišli a řekli – ta apoštolova stavba je příliš málo výstavná, ta by mohla mezi ostatními náboženskými projekty zapadnout – na to se musí jinak...

V Benešově svého času kazatel a staršovstvo přišli s tím, že sbor je jen neobyvatelná ruina – a rozhodli stavbu zplányrovat – a začít úplně od nuly...

Jenže – když někdo přijde s takovými řečmi a projekty – nesvědčí to náhodou, že už nestaví na tom POLOŽENÉM základě – ale spíš na sobě, jen a jen podle sebe? Ona i tak může vyrůst stavba, která se třeba i honosí nepřehlédnutelným firemním štítem s nápisem Ježíš Kristus – ale není základem spíš lidské JÁ, jeho soběstředné netolerantní projekty?

Apoštol tváří v tvář každému takovému stavbyvedoucímu opětovně zdůrazní –

hlavně – aby se stavělo kristovském základě. CO na něm postaví, z jakého materiálu – do toho já mluvit nechci a nebudu – to už si prověří zcela jiný stavební dozor – to si vlastně otestuje sám investor... Podle apoštola ovšem bude nebeský investor testovat ty lidské stavby neúspěšně. Ohněm, skoro bych řekl – požárem. A v tom požáru se může ukázat, že leccjaká nástavba či novostavba neodpovídá – právě tomu položenému základu. Shoří. Rozpadne se na popel.

Útěchou nám – zejména kazatelům a presbyterům – může být, že apoštol i při tomto ponurém výhledu respektuje charakter základního záměru stavby:

– stavitele, po nichž zůstane jen hromada ohořelých trosek či popela – nevydává žádnému ohni – ale říká – takoví utrpí škodu – nedostanou odměnu – ale přesto nedostanou vyhazov z díla, které zakládá svou obětí JK – budou spaseni. Ten položený základ je prostě tak životaschopný a nadějný, že unese i leckoho z těch, kdo stavěli příliš narychlo, s hlavou v oblacích – nebo podlehli svůdným stavebním boomům.

Apoštol tedy neodsuzuje – neproklíná – ale připomene – nikdo nemůže položit jiný základ. A říká to s důvěrou, že parťáci, dělníci i helfři, s kterými začal – které na ten základ přivedl a postavil – si to dokážou ohlídat sami. Nestaví se jako stavitel, který pobral všechnu moudrost

– ale zve ke spoluodpovědnosti ty, s nimiž to dílo začal, u nichž ho zakládal.

Tohle je důvod, proč si určité církve od dob velké reformační přestavby volí ke správě sboru presbytery:

apoštolský obraz – v protestantské interpretaci – nám nedovolí, aby se např. farář pasoval do role projektanta a budovatele v jedné osobě – a zbytek společenství degradoval jen na materiál, s nímž lze libovolně manipulovat. Vy, bratři a sestry, nejste cihly, které by si ten který kazatel přerovnával a lepil k sobě podle své úvahy. Vy jste – spolu s ním, aktivní součástí toho staveniště. A vy, sestry a bratři starší, jste odpovědní za udržování tohoto týmového ducha.

A nakonec slyšíme: při tom vašem budování nejde jen o vnější růst – aby stále přibývalo zdíva (ono to tady u vás v podzemním krytu ani moc nejde) – ale jde také o růst v kvalitě: neboť na začátku mluví apoštol o stavbě – a na konci – o CHRÁMU:

vy jste chrám – svatá Boží stavba. Místo, které je pro své okolí znamením, oč jde nebeskému investorovi a projektantovi – a proč položil ten základ, který položil.

A my se smíme vždy znova dávat do díla s důvěrou, že tuhle proměnu kvality působí mezi všemi – stavbyvedoucím počínaje a posledním helfrem konče – právě ten základ, který je již položen – Ježíš Kristus. *AMEN.*

Tomáš Trusina

O některých osobnostech v našem sboru – 7

Miroslav Rada

Ve Sborových dopisech jsem v roce 2007 připomínal některé osobnosti, které bývaly aktivními členy našeho sboru. Zopakují jejich jména: psycholog Zdeněk Matějček, skladatel Svatopluk Havelka, letec Stanislav Rejthar, teologové Jan Milič Lochman a Petr Pokorný a pak v roce 2008, zatím jako poslední, byl připomenut filozof Ladislav Hejdánek. Z nich se u nás objevuje – jako vítaný host – již jen profesor Pokorný. Chtěl bych však ve výčtu významných osobností podle možností ještě pokračovat. Patří k nim mezi těmi, které potkáváme ve sboru v současnosti, i všem nám známý Miroslav Rada.

Narodil se 23. února 1926. V letech 1945 až 1950 studoval na VUT (profesura výtvarné výchovy) a na Univerzitě Karlově (pedagogická fakulta). Jeho učiteli byli zejména prof. Cyril Bouda a Karel Lidický. Bratr Rada se nicméně aktivním pedagogem nestal. Rozhodl se pro dráhu výtvarníka „na volné noze“. Říká: „Ve svém ateliéru jsem byl vždy naprosto svobodný a dělal jsem, co jsem chtěl. Nebyl jsem vázán, abych se přizpůsobil.“

Patří ke generaci, která zažila devastující ideologii komunistického režimu naplno. A tak po celá dlouhá léta byla hlavním zdrojem jeho obživy ilustrace. Pro příklad jmenujme alespoň francouzské vydání Shakespeara z roku 1985 a zpěvníky pro děti jako Buď Tobě sláva, Zpívejte s námi a nyní i nový výběr písniček Ludka Rejchrtů Haleluja amen.

Největším a celoživotním Radovým tématem je však Bible. Je pro něj nevyčerpatelným zdrojem inspirace. Jeho velká biblická díla se realizovala kupříkladu v českobratrských kostelích v Kutné Hoře, Jimramově, Proseči, Lounech nebo Kroměříži i v několika dalších sborech. V zahraničí je to němec-

ké město Bielefeld. Radovým největším dílem je pak pět obrazů s motivy Starého a Nového zákona v modlitebně na Vinohradech.

Od 60. let bratr Rada vystavoval na desítkách výstav, ať už samostatných, nebo účastí na výstavách společných. Stalo se tak nejen u nás, ale i v Německu, USA, Švýcarsku a ve Slovinsku. Tolik ve stručnosti o jeho výtvarném díle.

Jak se projevoval a projevuje v životě našeho sboru? V 50. letech minulého století se stal na delší dobu členem staršovstva. Organizoval kupříkladu takzvané čtvrtkaře, setkání později označovaná jako „třicátníci“. Sám při nich nejednou v průběhu let přispěl vyprávěním o výtvarném umění. Je pravidelným účastníkem nedělních shromáždění a nyní i schůzek seniorů. Do sboru přispěl také svým uměním. Obraz, který věnoval vršovickému sboru na čelní stěnu jeho někdejší modlitebny na rohu Charkovské a Černomořské, po nuceném odstěhování našeho sboru z těchto prostor v 90. letech převzali v Kobylisích. V menších shromážděvacích místnostech v Černomořské vytvořil další obraz jako sgrafito přímo na stěně. Ten byl bohužel při přestavbě po našem odchodu – coby nepřenositelný – nenávratně zničen. V Tulské nyní máme jeho dílo „Kříž a desky Desatera“.

Výtvarníky jsou jak jeho manželka Jarmila, která sama maluje a která pracovala v páteřnické péči, tak oba jejich synové: Ondřej, člen staršovstva, od něhož máme v Tulské dva obrazy, i Vojtěch, známý mimo jiné obětavým nacvičováním vánočních her dětí. Skutečnost, že nejen bratr Rada sám, ale celá jeho rodina patří mezi aktivní členy sboru, je velkým darem a radostí. **Emil Veber**

Jak se žije v Proseči

Milé sestry, milí bratři, milé děti z vršovického sboru,

srdečně Vás zdravím z Proseče. Jsme tu půl roku, náš první podzim a zima mimo Prahu, na Vysočině, kam jsme si přáli odejít. Proseč je větrná obec mezi Hlinskem a Litomyšlí, Poličkou a Vysokým Mýtem. V okolí jsou borůvkové lesy a akurátní skalní městečko „Toulovcovy maštale“ plné turistických značek a cyklostezek. Krajina je příjemně zvlněná, protkaná polními cestami, které lákají k toulání. Ovšem toulání s dvoukočárkem nebo kočárem a Kryštofem na zádech není lehké a příliš efektivní, daleko se nedostaneme. Zkrátka máme stále dost neprozkoumaných míst a cest. Času bude asi dost, počkáme, až Kryštofovi a Idě dorostou nožičky. Zatím se díky autu můžeme jet podívat na kačenky, jeleny a daňky v oboře, na divoká prasata a trochu je přikrmit, nepohrdáme ani blízkými ovečkami, kozami a lamou. V bezprostředním okolí Proseče jsou louky, kde najdete nejednu bylinu i stopy Kryštofova oblíbence krtka nebo bekající ovce či pozorující dravce. Těším se, jak budeme s dětmi poznávat zvířata a nebudeme odkázáni jen na holuby, vrány, havrany, kosy, sýkory, vrabce, sojky, straky, mouchy, vosy, berušky, psy a kočky. Po paní Junové nám zůstala bylinková zahrádka, to mi udělalo radost, a jedna hodná sestra ze sboru nám nachystala pár záhonků na jaro. Zkusíme si něco vypěstovat. Napřed bude ale důležité dobře zasadit pískoviště pro Kryštofa a Idu.

K faře patří také malý, zatravněný park s ohništěm a několika ovocnými stromy. Teď v zimě tam vozím Kryštofa na bobech, dělám ihahá a reaguji jen na hyjé a prr. Postavili jsme si tam prvního sněhuláka, Kryštof mě chválil, že jsem šikula šikovná. V noci nám ho povalil víchř. Další víchř vyvrátil v parku starou jedli, Lukáš to viděl přímo z okna své pracovny. Naštěstí nebylo obětí a elektrické dráty také vydržely. Víchř, víchřice i orkány jsou tu častější než jinde. Strašidelně praskají okna a hučí v kamnech. Z oken fary, z pracovny, ložnice a jednoho pokoje vidíme na pokojně působící evangelický kostel. Před jeho vchodem stojí čtyři vysoké lípy, strážkyně nebo prorokyně. Pohled na evangelický kostel je ze všech stran uklidňující a dobře se k němu směřuje. Obýváme první patro fary. Přijít z 50 m² do 120 m² člověku zamotá hlavu. Už jsme se ale způli zabydleli. Velkou předsíň si užívá Kryštof na motorce, Lukáš si často lebedí v pracovně s knihovnou, která je mimo byt, já se občas ukrývám v malé prádelně nebo večer na internetu, společně se hřejeme buď v kuchyni, nebo v obývacím pokoji, kde si přitápíme roztomilými litinovými kamínky. Myslím, že zmrznutí jako broučkům nám nehrozí.

Můj život je poněkud jednotvárný a mentálně nepříliš náročný – odehrává se mezi kuchyňskou linkou, koupelnou s nočníkem a přebalovacím pultem a počí-

tačem v obývacím pokoji, kde se Kryštof dívá na příběhy mašinky Tomáše nebo na krtečka. Mé nejčastější činnosti jsou přebalování, kojení, uspávání, chování, dávání na nočník, převlékání, pouštění pohádek, vaření a praní. Doufám, že se to časem změní, dřív než mi z nevyspání mozek zmizí úplně. Lukáš mi pomáhá, seč může, hlavně ale píše kázání, připravuje bohoslužby, katecheze dětí a konfirmandů, biblické ve své pracovně. Kryštof ho rád navštěvuje a přiučuje se. Párkrát jsme ho přistihli, jak sedí a „píše kázání“. V neděli jdeme „zpívat“ a podívat se na varhany nebo klavír. Lukášovo kázání si čtu většinou v sobotu večer. Ida roste, už nás pozoruje z břicha, směje se a tím vytváří vztahy.

Byli jsme sborem v Proseči přijati velmi přátelsky navzdory nostalgii po Junových. Dobré vztahy a přátelství jsou v zárodku, křehké a nadějně jako všechno, co je důležité. Postupně nacházíme spřízněné duše a doufáme, že ty vzdálené 150 km neztrácíme.

Zkrátka máme se dobře, vzpomínáme na Vás a děkujeme, že na nás myslíte.

Olga Klímová a spol.

Recept: Francouzská cibulová omáčka

Sestra Vlasta Vinklářová mi už před nějakou dobou přinesla recept. Doslova mi napsala:

*500 ml vývaru (z hovězí kostky),
2 lžíce oleje,
2 lžíce cukru (krupice),
20 g mouky,
2 lžíce másla,
1 cibule,
citronová kůra,
ocet 8%,
sůl dle chuti*

V kastrůlku zahřejeme máslo, přilijeme olej, přisypeme cukr. Mícháme, dokud karamel nezezlátne. Přidáme nadrobno nakrájenou cibuli, osmaháme a vmícháme hladkou mouku. Připravenou jíšku zalijeme studeným vývarem. Přidáme kousek omyté citronové kůry a za stálého míchání povaříme 20 minut. Omáčku přecedíme, podle chuti přidáme ocet, sůl. Podáváme k vařenému masu.

Podle slov sestry Vinklářové je omáčka, pokud se povede, výborná a úplně jiná (díky karamelu) než všechny ostatní. Tak vám přeji, aby se povedla. A těším se i na recepty od vás dalších. Zasílejte je na ortova@jabok.cz.

Marie Ortová

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

satellite **1-416**

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulská 1
Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,
<http://vrsovice.evangnet.cz>; Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo
Návrh obálky: Ondřej Rada; Odpovědný redaktor: Ing. Jiří Ort; Náklady na jeden výtisk: 11,50 Kč